

Projekt

z dnia 2 lipca 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR VI/...../ 2024
RADY GMINY SIEDLEC**

z dnia 2 lipca 2024 r.

w sprawie: zmiany uchwały Nr XLIX/266/2022 z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U z 2024 roku, poz. 609 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 roku, poz. 424 ze zm.)

uchwała się, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XLIX/266/2022 Rady Gminy Siedlec z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2027 wprowadza się następujące zmiany:

1) w tytule uchwały ogólne określenie przedmiotu uchwały otrzymuje brzmienie:

"w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2027";

2) § 1 otrzymuje brzmienie:

„Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2027 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały”;;

3) Załącznik do zmienianej uchwały otrzymuje brzmienie jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Siedlec.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM

PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ O OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2023 -2027

I. Wstęp

Rodziną nazywamy podstawową, pierwotną, małą grupę społeczną składającą się z rodziców, dzieci i krewnych. Głównym zadaniem rodziny jest prowadzenie gospodarstwa domowego zaspokajającego potrzeby członków rodziny, przygotowanie dzieci do wejścia w życie społeczne, pielęgnowanie, wychowywanie dzieci oraz zapewnienie im odpowiedniego startu życiowego oraz sprawowanie pieczy nad życiem członków rodziny, ich zachowaniem, kulturą, zdrowiem, trudnościami żywymi.

Problem przemocy od wieków obecny jest w życiu społecznym. Towarzyszy narodom, pokoleniom, jednostkom, wpisując się w karty historii. Przemoc w każdej formie wobec drugiego człowieka jest naruszeniem jego praw. Zjawisko przemocy niekorzystnie wpływa na osoby, które jej doświadczają i na pewno na te, które jej używają, powodując trwałe i niekorzystne zmiany w sposobie myślenia, które utrudniają przeciwstawienie się oraz przeciwdziałanie temu zjawisku. Przemoc dotyczy osoby bez względu na wiek, płeć czy przynależność etniczną.

Przemoc domowa - jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Kondycja rodziny ma bezpośredni wpływ na kondycję narodu. Kryzysowi rodziny zawsze będzie towarzyszyć kryzys społeczeństwa, nasilenie zjawisk patologicznych oraz pogardliwy i nieodpowiedni stosunek do najbardziej bezbronnych – dzieci, ludzi starszych, chorych czy niepełnosprawnych. W związku z powyższym instytucje społeczne powinny w sposób szczególny otaczać rodzinę opieką, pomocą, prowadzić działania prewencyjne oraz zabezpieczające daną rodzinę.

II. Podstawa prawna

Podstawę prawną działań związanych z pomocą dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie stanowią:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz.609 ze zm);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023r. poz. 2151 ze zm);
- ustawa z dnia z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.);
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz.145);
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 ze zm.);
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jednolity Dz. U. 2024, poz.17 ze zm.)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. 2024r., poz. 424),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. , poz.1870),
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowania decyzji o zapewnieniu tej ochrony (Dz. U z 2023 r. poz. 1807)

III. Lokalna diagnoza sytuacji

Gmina Siedlec leży przy zachodniej granicy województwa wielkopolskiego i jest jedną z trzech gmin w powiecie wolsztyńskim. Powierzchnia ogólna gminy wynosi 20.464 ha. Gmina Siedlec pod względem wielkości powierzchni jest gminą dużą, zajmuje 24 miejsce w województwie wielkopolskim. W 2021 roku

Gminę Siedlec zamieszkiwało 12 552 mieszkańców. Struktura demograficzna gminy przedstawiała się następująco:

- kobiety stanowiły grupę 6 374 osób,
- mężczyźni 6 178 osób.

Na terenie Gminy pomocą w zakresie uzależnień i współuzależnień oraz przemocą domową zajmuje się:

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Posterunek Policji w Siedlcu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Grupa AA „Radość”,
- Grupa AA „Szarka”,
- grupa AL.-ANON,
- Punkt Konsultacyjny,
- Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej.

W 2021 roku liczba osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wolsztynie z terenu gminy Siedlec wynosiła ogółem 14 osób.

Liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Siedlec zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wolsztynie w 2021 r.			
	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
Osoby do 25 roku życia	2	0	2
Powyżej 50 roku życia	0	1	1
Długotrwale bezrobotnych	5	0	5
niepełnosprawnych	0	0	0
Pobierających zasiłki dla bezrobotnych	7	3	10
Ogółem	9	5	14

Tabela 1. Opracowanie własne - dane na temat liczby osób bezrobotnych z terenu gminy Siedlec na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wolsztynie.

W roku 2021r. z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Siedlcu korzystały:

- 67 rodzin dotkniętych ubóstwem,
- 4 rodziny dotknięte problemem alkoholizmu,

- 44 rodziny wielodzietne,
- 118 rodzin dotkniętych niepełnosprawnością,
- 5 osób bezdomnych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siedlcu:

- w 2020 roku rozpatrywała 38 spraw (w tym 21 nowych),
 - w 2021 roku rozpatrywała 41 spraw (w tym 24 nowe)
- w związku z podejrzeniem nadużywania alkoholu.

W 2021 r. odbyło się 16 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w Siedlcu, na których głównie rozpatrywano formularze Niebieskiej Karty, które wpłynęły do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Pomocą objęto 24 rodziny, w skład których wchodziło 19 kobiet, 16 mężczyzn, 33 dzieci.

Na podstawie danych uzyskanych z Posterunku Policji w Siedlcu interwencja domowa w Gminie Siedlec przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Interwencje ogółem	439	334	110	88
w tym; interwencje domowe	68	65	75	26
w tym; dotyczące przemocy domowej	9	5	8	2

Tabela 2. Opracowanie własne dane na temat interwencji, w tym interwencji domowych na podstawie danych

Posterunku Policji w Siedlcu.

Zjawisko przemocy domowej obok problematyki uzależnień wymaga podjęcia szczególnych działań profilaktycznych. Działania te muszą być skierowane do ogółu populacji, ale przede wszystkim do osób bezpośrednio dotkniętych problemem przemocy domowej. Środowisko rodzinne, w którym zaistniała przemoc, dąży głównie do ukrycia problemu. To poczucie wstydu i bezradności uniemożliwia członkom rodziny właściwy osąd sytuacji. Osoby doznające przemocy należy otoczyć zatem szczególną opieką, aby w atmosferze bezpieczeństwa potrafiły odzyskać równowagę psychiczną.

IV. Adresaci Programu

Program przeznaczony jest dla:

- ofiar i sprawców przemocy;
- rodzin, dzieci i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy;

- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą -(pedagodzy, psychologdy, nauczyciele, pracownicy socjalni, kuratorzy rodzinni i społeczni, policjanci, pracownicy służby zdrowia, duchowni);
- wszystkich mieszkańców Gminy Siedlec .

V. Cele

Głównym celem programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej i skuteczne rozwiązywanie problemów z nim związanych

VI. Cele szczegółowe

- szybkie i skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy domowej, a także planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb,
- zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej,
- zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy domowej i zwiększenie dostępności pomocy,
- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową,
- kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
- przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
- wypracowanie procedur interwencji kryzysowej wobec osób doznających przemocy i sprawców przemocy oraz opracowanie adekwatnej strategii postępowania,
- kierowanie ofiar i sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów,
- monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi,
- zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”,
- gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej,
- analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy,
- występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

VII. Podstawowe zadania Gminy

1. Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej

- systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy domowej (ulotki, broszury, plakaty, artykuły do prasy lokalnej),
- systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problemem przemocy domowej (szkolenia),
- wymiana doświadczeń pomiędzy środowiskiem lokalnym i placówkami (wymiana informacji i współpraca),
- monitorowanie prowadzonych działań, które pozwolą na systematyczną ocenę efektów.

2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:

- funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego,
- wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji zajmujących się statutowo pomocą ofiarom przemocy domowej,
- nawiązanie współpracy z przedstawicielami poszczególnych służb i instytucji (współpraca ułatwia przepływ informacji, a więc pomaga w określeniu potrzeb rodziny jak i w przygotowaniu spójnego planu pomocy),
- budowanie skutecznych form pomocy dla osób doznających przemocy domowej.

VIII. Realizatorzy Programu

Realizatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Siedlcu we współpracy z:

- Samorządem lokalnym,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siedlcu,
- Posterunkiem Policji w Siedlcu,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie,
- przedstawicielami oświaty,
- przedstawicielami służby zdrowia,
- Sądem Rejonowym w Wolsztynie,
- przedstawicielami organizacji pozarządowych.

IX. Oczekiwane efekty programu

1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej.
2. Zwiększenie wrażliwości społecznej wobec aktów przemocy domowej.

3. Podwyższenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy domowej.
4. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy domowej.
5. Zwiększenie skuteczności oddziaływania na sprawców przemocy domowej.
6. Zmniejszenie skutków psychologicznych wynikających z przemocy.
7. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodzin doświadczających przemocy.
8. Nabycie umiejętności asertywnych zachowań przez osoby i rodziny dotknięte bądź zagrożone zjawiskiem przemocy domowej.

X. Finansowanie

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są środki własne gminy a także inne źródła w ramach programów wspólnotowych Unii europejskiej oraz dotacji konkursowych.

Uzasadnienie

Z dniem 22 czerwca 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023, poz.535). Na podstawie art. 1 cytowanej ustawy zmieniono dotychczasowy tytuł ustawy a na podstawie nowego brzmienia art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. 2024, poz. 424 ze zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Rada Gminy uchwałą z dnia 29 listopada 2022 r. przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2027, jednakże w związku z w/w nowelizacją ustawy i zmianą m.in. nazewnictwa ogólnego przedmiotu regulacji, konieczna jest zmiana nazewnictwa przyjętego w zmienianej uchwale.

W związku z powyższym podjęcie przez Radę Gminy niniejszej uchwały jest niezbędne.